

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	CBG/9EVK	Strana:	1 / 3
Název předmětu:	Environmentální výchova v geografii		
Akademický rok:	2023/2024	Tisknuto:	29.05.2024 22:53

Pracoviště / Zkratka	CBG / 9EVK			Akademický rok	2023/2024
Název	Environmentální výchova v geografii			Způsob zakončení	Zkouška
Akreditováno/Kredity	Ne, 4 Kred.			Forma zakončení	Kombinovaná
Rozsah hodin	Přednáška 9 [HOD/SEM]			Zápočet před zkouškou	ANO
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Počítán do průměru	ANO
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	10
Zimní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Opakovaný zápis	NE
Rozvrh	Ano			Vyučovaný semestr	Zimní semestr
Vyučovací jazyk	Ano			Počet dnů praxe	0
Volně zapisovatelný předmět	Ano			Hodn. stup. zp. před zk.	S/N
Hodnotící stupnice	1 2 3 4				
Počet hodin kontaktní	Ano v případě předchozího hodnocení 4 nebo nic.				
Automat. uzn. záp. před zk.					
Periodicita	K				
Nahrazovaný předmět	KGE/9EVK				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Student/ka si osvojí základní vědomosti, dovednosti a postoje nutné k uplatnění environmentální výchovy v praktickém vyučování na SOŠ a SOU. Student/ka porozumí postavení environmentální výchovy jako průřezového tématu RVP Člověk a životní prostředí a specifické roli praktického vyučování v rámci školní environmentální výchovy. Získá znalosti a dovednosti nezbytné pro efektivní zařazení environmentální výchovy do výuky. Student/ka nabude zkušenosti s přípravou projektové formy výuky a s vedením diskusí o otázkách životního prostředí.

Požadavky na studenta

Student/ka odevzdá písemnou práci na téma "Uplatnění environmentální výchovy v praktickém vyučování a odborném výcviku", zaměřenou podle odborné orientace studenta/ky. V práci dokumentuje postavení průřezového tématu Člověk a životní prostředí v RVP ve vztahu ke zvolenému oboru SOŠ a SOU a navrhne zařazení vhodného tématu celoročního projektu do vyučování. Student/ka prokáže schopnost vysvětlit a obhájit předložený návrh v diskusi.

K zápočtu:

Student/ka analyzuje postavení průřezového tématu Člověk a životní prostředí v RVP a navrhne zařazení vhodného tématu celoročního projektu. Student připraví příslušné textové zpracování dokumentace k projektu podle zadané osnovy.

Ke zkoušce:

Student/ka při zkoušce prokáže požadované znalosti z teorie a aplikace environmentální výchovy, uvedené v obsahu předmětu. Zkouška probíhá písemně a dále ústně jako pohovor s prvky diskuse.

Obsah

Cíle, obsah, koncepce, a postavení environmentální výchovy v systému vzdělávání. Průřezové téma Člověk a životní prostředí v RVP SOŠ a SOU. Přehled směrů environmentální výchovy, metody a prostředky používané v těchto směrech. Propedeutika krajinné ekologie a environmentalistiky. Didaktické zpracování vybraných témat environmentální výchovy. Příprava školního projektu environmentální výchovy. Přístupy k hodnocení kvality environmentální výchovy.

Základní poznatky o krajině a životním prostředí v učivu SOŠ a SOU. Definice pojmů, vztahy mezi složkami krajiny, geografický a ekosystémový přístup k pojetí krajiny. Základní poznatky z krajinné ekologie. Globální, regionální a místní problémy životního prostředí. Environmentální plán provozovny. Výchova k udržitelnému rozvoji.

Zdroje informací o životním prostředí a jejich zpracování. Instituce a organizace relevantní k environmentální výchově.

Nástroje ochrany životního prostředí, přírody a krajiny. Environmentální výchova jako etický nástroj ochrany životního prostředí.

Studijní opory

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Doc. RNDr. Pavel Mentlík, PhD. (100%)

Literatura

- **Doporučená:** Matějček, Tomáš. *Ekologická a environmentální výchova : učební text k průřezovému tématu Environmentální výchova podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání*. 1. vyd. Praha : Nakladatelství České geografické společnosti, 2007. ISBN 978-80-86034-72-0.
- **Doporučená:** Moldan, Bedřich. *Ekologická dimenze udržitelného rozvoje*. Praha : Karolinum, 2001. ISBN 80-246-0246-6.
- **Doporučená:** Horká, Hana. *Ekologická dimenze výchovy a vzdělávání ve škole 21. století*. Brno : Katedra pedagogiky Pedagogické fakulty MU, 2005. ISBN 80-210-3750-4.
- **Doporučená:** Činčera, Jan. *Environmentální výchova : od cílů k prostředkům*. Brno : Paido, 2007. ISBN 978-80-7315-147-8.
- **Doporučená:** Pasch, Marvin; Koldinský, Milan. *Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině: jak pracovat s kurikulem*. Praha : Portál, 1998. ISBN 80-7178-127-4.
- **Doporučená:** Anonymus. *Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v České republice*. Praha: Ministerstvo životního prostředí, 2000.

Časová náročnost

Všechny formy studia

Aktivita	Časová náročnost aktivity [h]
Vypracování seminární práce v magisterském studijním programu [5-100]	40
Příprava na zkoušku [10-60]	30
Kontaktní výuka	39
Příprava prezentace (referátu) [3-8]	5
Celkem:	114

Hodnotící metody

Odborné znalosti - odborné znalosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

- Ústní zkouška,
- Demonstrace dovedností (praktická činnost),
- Individuální prezentace,
- Sebehodnocení,

Předpoklady

Odborné znalosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že je student před zahájením výuky schopen:

- student zná základy pedagogiky a obecné didaktiky

Vyučovací metody

Odborné znalosti - pro dosažení odborných znalostí jsou užívány vyučovací metody:

Přednáška s demonstrací,
 Přednáška s diskusí,
 Přednáška s aktivizací studentů,
 Exkurze, soustředění, výuka v terénu,
 E-learning,
 Výuka podporovaná multimédií,
 Skupinová konzultace,
 Prezentace práce studentů,

Výsledky učení**Odborné znalosti - po absolvování předmětu prokazuje student znalosti:**

student/ka dokáže definovat základní pojmy (např. ekologie, životní prostředí, krajina) a dále vymezit a rozlišit obsah relevantních oborů (např. krajinná ekologie, environmentalistika, environmentální výchova, ekologická výchova), rozumí základním problémům životního prostředí světa, České republiky a místního regionu, témata dokáže didakticky interpretovat s využitím vhodných příkladů, má osvojeny základní poznatky z krajinné ekologie, s pochopením dokáže používat správnou odbornou terminologii v tomto oboru, rozlišuje ekosystémové a geografické pojetí krajiny, dokáže vyhledat, utřídit a zpracovat informace o životním prostředí a krajiny do podoby vhodné k didaktickému využití, prokazuje přehled nástrojů ochrany životního prostředí, přírody a krajiny a dokáže vysvětlit a obhájit postavení environmentální výchovy v tomto systému nástrojů, zná základní kurikulární dokumenty a umí objasnit jejich vztah k environmentální výchově, dokáže formulovat základní cíle environmentální výchovy na základní škole a rozlišit jednotlivé úrovně cílů a jejich vztah k učivu zeměpisu, dokáže rozlišit jednotlivé směry environmentální výchovy z hlediska jejich cílů, obsahového zaměření a metod výchovy, zná zásady a potřeby efektivní koordinace environmentální výchovy na základní škole, má přehled o interdisciplinární šíři environmentální výchovy, dokáže ve výuce zeměpisu vhodně uplatnit relevantní poznatky z jiných předmětů, dokáže analyzovat, popřípadě připravit plán na zařazení průřezového tématu environmentální výchovy od školního vzdělávacího programu konkrétní školy, zaujímá vlastní postoj k otázkám životního prostředí, tento postoj dokáže na základě věcné argumentace obhájit v diskusi, prokazuje schopnost moderovat diskusi žáků k tématům životního prostředí s tím, že podporuje vzájemnou korektní komunikaci a toleranci k rozdílným názorům, má přehled o možnostech zapojení mimoškolních organizací a institucí do environmentální výchovy ve škole, analyzuje učebnice a pracovní sešity z hlediska uplatnění environmentální výchovy, je schopen využívat vhodné prostředky výuky a environmentální výchovy odpovídající tématu, věku žáků a podmínkám školy, dokáže k jednotlivým tématům průřezového tématu environmentální výchovy podle RVP ZV nalézt jejich uplatnění v rámci výuky zeměpisu, je schopen připravit celoroční projekt na uplatnění environmentální výchovy v ŠVP, tematicky orientovaný na integrující roli zeměpisu, umí navrhnout metody hodnocení kvality environmentální výchovy

Předmět je zařazen do studijních programů: